U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **Telefónica Czech Republic, a. s.** (dříve ČESKÝ TELECOM, a. s.), se sídlem Za Brumlovkou 266/2, Praha 4, zastoupeného Mgr. Radkem Pokorným, advokátem se sídlem Karolíny Světlé 301/8, Praha 1, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**, tř. Kpt. Jaroše 7, Brno, zastoupenému JUDr. Kristinou Škampovou, advokátkou se sídlem Pellicova 8a, Brno, proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 19. 1. 2004, čj. R 20/2003, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 3. 2011, čj. 62 Af 49/2010 - 449,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Správní řízení

1. Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže rozhodnutím ze dne 19. 1. 2004, čj. R 20/2003, změnil bod 1. výroku rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2003, čj. S 1/03-3250/03-ORP, tak, že žalobce tím, že uzavírá s podnikatelskými subjekty smlouvy na poskytnutí cenových plánů nebo dodatky ke smlouvám na poskytnutí cenových plánů ve znění Všeobecných podmínek pro poskytování cenových plánů PREMIUM ze dne 5. 8. 2002, účinných od 6. 8. 2002, včetně všech dodatků, Všeobecných podmínek pro poskytování cenových plánů BENEFIT ze dne 5. 8. 2002, účinných od 6. 8. 2002, včetně všech dodatků, Obchodních podmínek pro poskytování cenového plánu BUSINESS OPTIMAL ze dne 17. 10. 2002, účinných od 1. 11. 2002, včetně všech dodatků, Obchodních podmínek žalobce pro poskytování cenových plánů pro podnikové telefonní stanice ze dne 30. 5. 2001, účinných od 1. 7. 2001 do 31. 1. 2002, včetně všech dodatků, Všeobecných podmínek pro poskytování TOP cenových plánů ze dne 9. 1. 2002, účinných od 1. 2. 2002, včetně všech dodatků, a Všeobecných podmínek pro poskytování cenových plánů BUSINESS PLATINUM COMBI ze dne 9. 1. 2002, účinných od 1. 2. 2002, včetně všech dodatků,

a) ve kterých zavazuje zákazníky provolat každý měsíc minimální stanovený objem hovorů - tzv. smluvní hovorné – s tím, že pokud je objem uskutečněných odchozích hovorů nižší než smluvní hovorné stanovené příslušnou smlouvou na poskytnutí cenového plánu nebo dodatkem ke smlouvě na poskytnutí cenového plánu, účtuje zákazníkovi

kromě ceny za uskutečněné hovory ještě rozdíl mezi výší smluvního hovorného a cenou za uskutečněné hovory – tzv. Vyúčtování smluvního hovorného;
b) které obsahují závazek, že daná smlouva na poskytnutí cenového plánu nebo dodatek ke smlouvě na poskytnutí cenového plánu nebude žádnou ze smluvních stran vypovězena před určitým pevně stanoveným datem uvedeným ve smlouvě na poskytnutí cenového plánu nebo v dodatku ke smlouvě na poskytnutí cenového plánu;
c) které obsahují závazek, že zákazníci budou využívat ze všech svých pevných telefonních linek k hlasovému provozu pouze služeb žalobce;
d) ve kterých uplatňuje individuální podmínky odlišné od podmínek obsažených ve Všeobecných podmínkách pro poskytování cenových plánů PREMIUM ze dne 5. 8. 2002, účinných od 6. 8. 2002, včetně všech dodatků, Všeobecných podmínkách pro poskytování cenových plánů BENEFIT ze dne 5. 8. 2002, účinných od 6. 8. 2002, včetně všech dodatků, Obchodních podmínkách pro poskytování cenového plánu BUSINESS OPTIMAL ze dne 17. 10. 2002, účinných od 1. 11. 2002, včetně všech dodatků, Obchodních podmínkách žalobce pro poskytování cenových plánů pro podnikové telefonní stanice ze dne 30. 5. 2001, účinných od 1. 7. 2001 do 31. 1. 2002, včetně všech dodatků, Všeobecných podmínkách pro poskytování TOP cenových plánů ze dne 9. 1. 2002, účinných od 1. 2. 2002, včetně všech dodatků a Všeobecných podmínkách pro poskytování cenových plánů BUSINESS PLATINUM COMBI ze dne 9. 1. 2002, účinných od 1. 2. 2002, včetně všech dodatků;
e) ve kterých aplikuje žalobcem vytvořené programy Winback/Retence s cílem získat či udržet zákazníka na úkor konkurence, kdy na základě těchto programů přizpůsobuje podmínky pro uzavření smlouvy na poskytnutí cenového plánu nebo dodatku ke smlouvě na poskytnutí cenového plánu individuálním potřebám konkrétního zákazníka,

zneužil své dominantní postavení na trhu poskytování veřejných telefonních služeb určených podnikatelským subjektům prostřednictvím veřejných pevných telekomunikačních sítí ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o ochraně hospodářské soutěže“), na újmu soutěžitelů i spotřebitelů, přičemž zneužití dominantního podstavení spočívá ve vytváření bariér pro rozvoj konkurence na trhu poskytování veřejných telefonních služeb určených podnikatelským subjektům prostřednictvím veřejných pevných telekomunikačních sítí [výrok I rozhodnutí].

2. V bodech 2., 3., 4. a 5. výroku předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže potvrdil rozhodnutí žalovaného [výrok II rozhodnutí].

II. Dosavadní průběh řízení před správními soudy

3. Dosavadní průběh řízení byl dostatečně rekapitulován v příslušné části odůvodnění jednoho z předcházejících rozsudků Nejvyššího správního soudu v této věci (rozhodnutí ze dne 30. 7. 2010, čj. 8 Afs 29/2010 - 354, všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

4. Lze jen stručně připomenout, že žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji rozsudkem ze dne 31. 7. 2006, čj. 31 Ca 30/2004 - 157 (dále jen „Rozsudek KS I“), zamítl. Rozsudkem ze dne 28. 7. 2008, čj. 8 Afs 57/2007 - 233

(dále jen „Rozsudek NSS I“), Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalobce zrušil Rozsudek KS I pro nepřezkoumatelnost.

5. K námitce podjatosti, vznesené žalobcem, Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 22. 9. 2009, čj. Nao 60/2009 - 277, vyslovil, že soudce Krajského soudu v Brně JUDr. David Raus, Ph.D., je vyloučen z projednání a rozhodování v této věci.

6. V dalším řízení krajský soud rozsudkem ze dne 15. 12. 2009, čj. 62 Ca 61/2008 - 299 (dále jen „Rozsudek KS II“), zrušil napadené rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

7. Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalovaného zrušil rozsudek KS II výše zmíněným rozsudkem čj. 8 Afs 29/2010 - 354 (dále jen „Rozsudek NSS II“) a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud přisvědčil žalovanému, že krajský soud v Rozsudku KS II nesprávně posoudil otázku přezkoumatelnosti napadených správních rozhodnutí, pokud jde o závěry o újmě vzniklé v důsledku jednání žalobce. Krajskému soudu současně vytkl nesprávné právní posouzení otázky, jež byla hlavním předmětem sporu mezi účastníky. Nesouhlasil s krajským soudem v posouzení jednání žalobce jako uplatňování systému objemových (množstevních) slev. Jednání žalobce podle Nejvyššího správního soudu nebylo založeno na hospodářsky odůvodněné protihodnotě, bránilo zákazníkům v tom, aby využívali služeb jiných soutěžitelů, vytvářelo v konečném důsledku překážku ve vstupu jiných soutěžitelů na relevantní trh, vedlo k uplatňování různých podmínek na rovnocenné transakce a k udržení, resp. posílení dominantního postavení žalobce na relevantním trhu. Žalovaný proto podle právního názoru vysloveného v Rozsudku NSS II oprávněně označil takové jednání žalobce za zneužití dominantního postavení. V podrobnostech Nejvyšší správní soud pro stručnost odkazuje na odůvodnění Rozsudku NSS II.

8. V dalším řízení krajský soud rozsudkem ze dne 24. 3. 2011, čj. 62 Af 49/2010 - 449 (dále jen „Rozsudek KS III“), (i.) zrušil napadené rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve výroku II. a v této části vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, a (ii.) ve zbytku žalobu zamítl.

9. Krajský soud uvedl, že se – vázán předmětem řízení – nezabýval vymezením relevantního trhu ani tím, zda má žalobce na relevantním trhu dominantní postavení, neboť žalobce příslušné závěry žalovaného v žalobě nezpochybňoval. Pokud tak učinil teprve v podání ze dne 17. 3. 2011, bylo to v rozporu s § 71 odst. 2 ve spojení s § 72 odst. 1 s. ř. s.

10. Při posouzení skutku žalobce a jeho podřazení pod § 11 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně hospodářské soutěže“), krajský soud vyšel z právního názoru vysloveného v Rozsudku NSS II a uzavřel, že námitku porušení § 11 zákona o ochraně hospodářské soutěže a námitku nedostatečně zjištěného stavu věci ve vztahu k závěru o tom, že žalobce zneužil dominantní postavení, neshledal důvodnými.

11. Krajský soud současně uvedl, že *„(p)okud se pak některou dílčí námitkou, kterou žalobce zpochybňoval, že by se zneužití dominantního postavení dopustil (např. otázkou doby pronájmu telefonních ústředen), Nejvyšší správní soud nezabýval, není s ohledem na hospodárnost řízení na místě, aby se jí zabýval soud zdejší. Ani případná důvodnost takového námitky totiž nemůže jakkoli zvrátit stěžejní závěr Nejvyššího správního soudu o tom, že se žalobce zneužití dominantního postavení v daném případě dopustil.“*

12. Zbývající závěry krajského soudu stěžovatel nyní posuzovanou kasační stížností nezpochybnil, stojí tedy mimo předmět tohoto řízení.

III. Kasační stížnost

13. Žalobce (stěžovatel) brojil proti Rozsudku KS III kasační stížností. Uplatněné námitky podřadil důvodům podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Kasační stížnost doplnil podáními ze dne 20. 6. 2011, resp. 30. 6. 2011.

14. Stěžovatel namítl, že při zjišťování skutkové podstaty domnělého soutěžního deliktu stěžovatele byl v důsledku zjevně nedostatečného zjištění skutkového stavu porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl krajský soud napadená správní rozhodnutí zrušit i v ostatních výrocích. Krajský soud se dále podle stěžovatele nezabýval jeho argumentací k nesprávnému vymezení relevantního trhu, čímž danou procesní situaci nesprávně právně posoudil a navíc zatížil rozsudek nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů.

15. Stěžovatel také tvrdil, že se krajský soud v Rozsudku KS III nijak nevypořádal s některými žalobními námitkami, zejména s otázkou délky pronájmu telefonních ústředen. Skutkové a právní hodnocení těchto otázek přitom mohlo mít vliv na hodnocení závažnosti údajného protisoutěžního jednání stěžovatele jako jednoho ze zákonných kritérií pro stanovení výše pokuty podle § 22 zákona o ochraně hospodářské soutěže.

16. Stěžovatel z výše uvedených důvodů považoval za nesprávný i výrok o nákladech řízení.

IV. Vyjádření ke kasační stížnosti

17. Žalovaný navrhl odmítnutí kasační stížnosti jako nepřípustné ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Pro případ, že by Nejvyšší správní soud neshledal důvody k odmítnutí kasační stížnosti, navrhl její zamítnutí jako nedůvodné. Podáním ze dne 25. 7. 2011 se žalovaný vyjádřil k doplněním kasační stížnosti.

V. Řízení před Nejvyšším správním soudem

18. Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda jsou v posuzované věci dány podmínky řízení a zejména zda je kasační stížnost přípustná s ohledem na § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.

19. Podle tohoto ustanovení není přípustná kasační stížnost proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem. To neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

20. Je třeba připomenout, že zruší-li Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. rozsudek krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, zaváže jej současně podle § 110 odst. 3 s. ř. s. svým právním názorem. Závazným právním názorem se podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozumí ve zrušujícím rozsudku vyjádřený závěr o aplikaci a interpretaci práva, jež bylo nebo mělo být užito v rozhodované věci a jímž se soud zabýval vzhledem ke kasačním námitkám, příp. nad jejich rámec podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. Oprávnění účastníků řízení napadnout nové rozhodnutí krajského soudu je omezeno § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, čj. 1 As 79/2009 - 165).

21. Aplikací předmětného ustanovení se opakovaně zabýval i Ústavní soud. V nálezu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05 (http://nalus.usoud.cz), na který stěžovatel ostatně opakovaně odkazoval, zdůraznil, že předmětné ustanovení zajišťuje, aby se Nejvyšší správní soud nemusel znovu zabývat věcí, u které již vyslovil právní názor na výklad hmotného práva závazný pro nižší soud, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil. Ústavní soud však mj. dodal, že *„(v)ztáhnout...citované ustanovení též na případy, kdy Nejvyšší správní soud pouze vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení, resp. nedostatečně zjištěný skutkový stav (jako v posuzované věci), by ve svých důsledcích, v rozporu i s úmyslem zákonodárce mohlo vést k naprosté zbytečnosti Nejvyššího správního soudu, neboť byl-li by výklad předestřený v projednávané věci Nejvyšším správním soudem přípustný, mohl by tento soud v každé projednávané věci vždy prvním kasačním rozhodnutím vytknout jakoukoli (třebas i malichernou) procesní vadu a poté v druhém kasačním řízení kasační stížnost odmítnout, a tím odmítnout i věcný přezkum naříkaného rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva.“*

22. Uvedený závěr respektuje i ustálená rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu, podle níž § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. obecně vyjadřuje nepřípustnost kasačních stížností směřujících proti rozhodnutím soudu vydaným po předchozím zrušení jejich původních rozhodnutí Nejvyšším správním soudem, jež je prolomena jen v případech, kdy je namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozhodnutí (srov. shora zmiňované usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 79/2009 - 165).

23. Dovodil-li přitom Nejvyšší správní soud z vysloveného obecného principu ve své rozhodovací praxi výjimky, respektovaly dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu, resp. odrážely situace, kdy by odmítnutí kasační stížnosti za určitého procesního stavu znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva.

24. V usnesení rozšířeného senátu čj. 1 As 79/2009 - 165 přitom Nejvyšší správní soud uzavřel, že výjimky ze zákazu je nutno vnímat v kontextu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., tedy tak, že námitky opakované kasační stížnosti se musí pohybovat v rámci již vysloveného právního názoru či pokynu, tj. v mezích závěrů Nejvyššího správního soudu, které v dané věci vyslovil, anebo musí směřovat k právní otázce v první kasační stížnosti neřešené proto, že – zejména pro vadný procesní postup nebo vadu obsahu rozhodnutí krajského soudu – řešena být nemohla. Pokud by se ovšem mimo tyto výjimky připustil

stav, že v opakovaných kasačních stížnostech účastníci mohou měnit jejich rozsah a důvody mimo rámec předchozího závazného právního názoru či pokynu, zákaz opakovaného projednání věci kasačním soudem by se tím popřel.

25. Výjimkami ze zákazu opětovné kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud dále zabýval mj. v usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 7. 2008, čj. 9 Afs 59/2007 - 56, č. 1723/2008 Sb. NSS. Podle něj je Nejvyšší správní soud v řízení o opětovné kasační stížnosti vázán závazným právním názorem, který sám v téže věci vyslovil v předchozím zrušujícím rozsudku. Přípustnost opětovné kasační stížnosti je totiž omezena na důvody, které Nejvyšší správní soud v téže věci dosud nevyřešil. Tato vázanost právním názorem je podle rozšířeného senátu prolomena v případě změny skutkových zjištění či právních poměrů nebo dojde-li k podstatné změně judikatury, a to na úrovni, kterou by byl krajský soud i každý senát Nejvyššího správního soudu povinen respektovat v novém rozhodnutí. Takový případ nastane např. tehdy, uváží-li v mezidobí mezi prvním zrušujícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu a jeho rozhodováním v téže věci o opětovné kasační stížnosti o rozhodné právní otázce jinak Ústavní soud, Evropský soud pro lidská práva, Evropský soudní dvůr, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v řízení podle § 17 s. ř. s. nebo plénum či kolegium ve stanovisku přijatém podle § 19 s. ř. s.

26. V nyní posuzované věci Nejvyšší správní soud zrušil rozsudkem NSS I rozsudek krajského soudu pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Nejvyšší správní soud v té souvislosti nevyslovil právní závěry týkající se věcného posouzení uplatněných žalobních bodů, s výjimkou závěru k chybějícím žalobním námitkám týkajícím se relevantního trhu. Následnou kasační stížnost žalovaného, směřující proti rozsudku KS II, proto Nejvyšší správní soud neshledal nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.

27. V rozsudku NSS II se pak Nejvyšší správní soud v rozsahu stížních námitek žalovaného a argumentů přednesených žalobcem v jeho vyjádření ke kasační stížnosti žalovaného zabýval právními otázkami rozhodnými pro posuzovanou věc. Z výše provedené rekapitulace dosavadních judikatorních závěrů k aplikaci § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. přitom plyne, že tím zásadním způsobem zúžil prostor, v němž mohli účastníci řízení vytyčit předmět řízení o případné další, v pořadí již třetí kasační stížnosti.

28. Nejvyšší správní soud pak nepřehlédl, že předmětem stížních námitek proti rozsudku KS III, rekapitulovaných shora pod body 14 - 16 tohoto usnesení, není tvrzení, že by krajský soud v rozsudku KS III nerespektoval závazný právní názor, který Nejvyšší správní soud v rozsudku NSS II ke stížním námitkám žalovaného a uplatněnému vyjádření žalobce vyslovil ve vztahu k rozhodným právním otázkám (v podrobnostech lze na rozsudek NSS II v tomto ohledu beze zbytku odkázat).

29. Stěžovatel přitom v podané kasační stížnosti ani netvrdí, že by byla dána některá z výše uvedených výjimek ze zákazu opakované kasační stížnosti, identifikovaných dosavadní rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu k aplikaci § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.

30. Stěžovatel nadto svou první stížní námitku, poukazující na tvrzené nedostatečné zjištění skutkového stavu ve správním řízení, spojoval zejm. s otázkou vymezení relevantního trhu. V tomto ohledu nelze pominout, že ve vztahu k této otázce Nejvyšší správní soud v rozsudku NSS I uzavřel, že stěžovatel odpovídající žalobní námitku neuplatnil (srov. rovněž bod 26 tohoto usnesení). Předmětnou stížní námitkou, jež byla shledána nepřípustnou již v rozsudku NSS I, se tak Nejvyšší správní soud nemohl zabývat ani v řízení o této kasační stížnosti. *Obiter dictum* lze pro úplnost v této souvislosti doplnit, že shora rekapitulovaný závěr krajského soudu (srov. bod 9 tohoto usnesení) v této části plně obstojí.

31. Považoval-li stěžovatel rozsudek KS III za nepřezkoumatelný, neboť se krajský soud nezabýval námitkou doby pronájmu telefonních ústředen, nemohl Nejvyšší správní soud přehlédnout, že tuto námitku stěžovatel spojoval výhradně s posouzením závažnosti zjištěného protiprávního jednání a tvrdil, že posouzení důvodnosti této námitky může mít vliv na závěr o výši sankce, kterou mu žalovaný za toto jednání uložil. Za situace, kdy krajský soud rozsudkem KS III rozhodnutí předsedy žalovaného ve výroku II, týkajícím se mj. právě sankce za zjištěné protiprávní jednání, zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení, nemohl Nejvyšší správní soud důvodnost této stížní námitky posuzovat, neboť námitka míří zcela mimo předmět řízení o podané kasační stížnosti.

32. Za této situace proto Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než kasační stížnost proti rozsudku KS III odmítnout jako nepřípustnou podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.

33. O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. srpna 2011

JUDr. Jan Passer
předseda senátu